Studium Rewitalizacji

Miasta i Gminy Błonie

Warszawa – Błonie, 2006

!invent
GRUPA DORADZTWA I TRENINGU

Strategię przygotował zespół w składzie:

Agnieszka Borawska

Marcin Chludziński

Wojciech Przybylski

Piotr Siłka

Grzegorz Sowula

Dzięki współpracy i pomocy pracowników Urzędu Miasta i Gminy Błonie:

Pani Renata Frej

Pani Helena Koźlicka

Pan Waldemar Tomaszewski

Oraz pracowników

Ośrodka Pomocy Społecznej w Błoniu

Komisariatu Policji w Błoniu

Zakładu Usług Komunalnych w Błoniu

Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Spis treści:

1. WSTĘP 3

2. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W MIEŚCIE 4

2.1 ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE 4

2.1.1 Granice stref ochrony konserwatorskiej 4

2.1.2 Uwarunkowania ochrony środowiska 4

2.1.3 Własność gruntów i budynków 10

2.1.4 Infrastruktura techniczna 14

2.1.5 Identyfikacja problemów w sferze infrastruktury 21

2.2 GOSPODARKA 22

2.2.1 Główni pracodawcy/ struktura i trendy 22

2.2.2 Struktura podstawowych branż gospodarki znajdujących się na terenie miasta/ trendy 22

2.2.3 Ilość podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach/ trendy 26

2.2.4 Identyfikacja problemów 27

2.3 SFERA SPOŁECZNA 28

2.3.1 Struktura społeczna i demograficzna / trendy 28

2.3.2 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji 30

2.3.3 Bezrobocie 33

2.3.4 Przestępczość 34

2.3.5 Struktura organizacji pozarządowych 36

2.3.6 Identyfikacja problemów 38

2.4 TABELA Z PODSTAWOWYMI DANYMI STATYSTYCZNYMI DOTYCZĄCYMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, SFERY GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

2.5 ANALIZA SWOT ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

3. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO – GOSPODARCZEGO GMINY, POWIATU I WOJEWÓDZTWA. ..... BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

3.1 STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO 2020 ROKU .. **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

3.2 STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY BŁONIE DO 2020. **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

3.3 STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WARSZAWSKIEGO ZACHODNIEGO ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

3.4 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA BŁONIE I GMINY BŁONIE ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI. ..... BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

4.1 PODOKRES PROGRAMOWANIA: 2007-2013 ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

4.2 CELE PROGRAMU REWITALIZACJI ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

4.3 ZASIĘG TERYTORIALNY REWITALIZOWANEGO OBSZARU I UZASADNIENIE .. **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

5. PLANOWANE DZIAŁANIA W LATACH 2007-2013 NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM ..... BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

6. REWITALIZACJA W DOKUMENTACH PLANISTYCZNYCH 2007- 2013 BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

7. PLAN FINANSOWY REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI NA LATA 2007-2013.....BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

8. OBSZARY WIEJSKIE A REWITALIZACJA..... BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

9. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI. ..... BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

10. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ. BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

10.1 SYSTEM MONITOROWANIA, OCENY I AKTUALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI. WSKAŹNIKI PRODUKTU, REZULTATU I ODDZIAŁYWANIA..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

10.2 SPOSOBY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ. ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

10.3 INFORMACJA I PROMOCJA PROGRAMU REWITALIZACJI. ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

11. ZAŁĄCZNIKI .....BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

11.1 ZDJĘCIA Z OBSZARU REWITALIZOWANEGO..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

11.2 BIBLIOGRAFIA ..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

1. Wstęp

Niniejszy dokument to studium rewitalizacji wybranych obszarów Miasta i Gminy Błonie na lata 2007-2013 przygotowany na zamówienie Urzędu Miasta i Gminy Błonie. Opracowanie zostało przygotowane przez zespół firmy Invent. Grupa Doradztwa i Treningu Sp. z o.o.

Studium opisuje trzy podstawowe obszary podlegające procesowi rewitalizacji: sferę infrastruktury technicznej, gospodarki i sferę społeczną. Obejmuje swoim obszarem część centralną i południową miasta. W pierwszej części analizujemy problemy i potrzeby wyżej wymienionych obszarów, by następnie przedstawić działania niezbędne do ich rozwiązania. Prezentujemy też sposób wdrażania planu rewitalizacji oraz okresowego monitoringu, oceny i aktualizacji planu.

Dokument jest podstawą do stworzenia miejskiego programu rewitalizacji – nie jest jeszcze samym programem. Z uwagi na brak zatwierdzonych jeszcze dokumentów dotyczących nowego okresu programowania Unii Europejskiej oraz na trwające obecnie prace nad planami budżetowymi Miasta, brakuje m.in. precyzyjnych ram odniesienia, co do poziomów wydatkowania pieniędzy na przyszłe lata. Znajdują się za to pewne sugestie, co do planu finansowego. W trakcie tworzenia Programu Rewitalizacji należy więc zweryfikować dodatkowo niniejszy obszar. Studium niekiedy zawiera sugestie rozwiązań i propozycje zmian w organizacji pracy przy przyszłym planie rewitalizacji, które z kolei powinny służyć jako wskazówki dla autorów Programu Rewitalizacji, lecz nie powinny się same znaleźć w tworzonym dokumencie.

Studium zostało sporządzone zgodnie z wiedzą fachową ekspertów rozwoju regionalnego na bazie danych empirycznych, dokumentów planistycznych udostępnionych przez adekwatne instytucje, wywiadów terenowych, a także spotkań z mieszkańcami.

Na wstępie pragniemy również podziękować wszystkim, którzy zaangażowali się w proces tworzenia niniejszego dokumentu. Szczególnie dziękujemy mieszkańcom i przedstawicielom organizacji obecnych podczas spotkań konsultacyjnych oraz pracownikom Wydziału Inwestycyjno-Technicznego Urzędu Miasta i Gminy.

Mamy nadzieję, że wysiłek włożony w przygotowanie dokumentu przyczyni się do rozwoju Miasta i Gminy Błonie.

2. Charakterystyka obecnej sytuacji w mieście

2.1 Zagospodarowanie przestrzenne.

2.1.1 Granice stref ochrony konserwatorskiej

Ochronie podlega część historyczna miasta, gdzie zachował się układ urbanistyczny sprzed ponad 5 wieków tj. ciągi, pierzeje i podział na bloki przyrynkowe pochodzenia średniowiecznego. Do tej części zalicza się także rynek.

Strefy ochrony konserwatorskiej zostały ustalone dla następujących terenów:

- wzdłuż ulicy 11-go Listopada i Warszawskiej, między Jana Pawła II i Narutowicza, do Kilińskiego i Armii Krajowej
- wzdłuż ulicy Nowej i Kościuszki do Piłsudskiego między ulicami Okrzei i 3-go Maja
- zabudowa obu stron ulicy Piłsudskiego
- blok południowy ulice: 11-go Listopada, Okrzei, Nowa, Rynek
- blok północny ulice: Warszawska, 3-go Maja, Kościuszki, Rynek z wewnętrzną uliczką Piwną z XVIII wieku
- miasto w obszarze z początków XIX wieku w zakresie układu drożnego.

2.1.2 Uwarunkowania ochrony środowiska

2.1.2.1 Ochrona wód i gospodarka ściekowa

A. Zaopatrzenie miasta w wodę

Wykorzystanie udokumentowanych zasobów czwartorzędowych przez miasto i gminę Błonie kształtuje się na poziomie około 50%. Ten niewysoki wskaźnik jest wynikiem niekorzystnych warunków hydrogeologicznego piętra czwartorzędowego, ponieważ woda głównie pobierana jest z poziomu oligoceńskiego. W skali gminy jest to około 1,5 razy większy pobór niż z poziomu czwartorzędowego. Zasoby wód podziemnych w gminie Błonie według Studium przekraczają jej własne potrzeby o około 30%. Analizy dokonane na potrzeby *Planu Ochrony Środowiska dla Gminy Błonie* wskazują, że mimo dobrej ochrony warstw wodonośnych przed dopływem zanieczyszczeń, należy zapewnić ochronę zbiorników wód podziemnych przed ich degradacją jakościową, jak też nadmierną eksploatacją.

Ogólny pobór wody przez miasto Błonie w roku 2004 wyniósł 765 230 m^3. Całość poboru trafia do 4362 odbiorców indywidualnych na terenie miasta oraz części odbiorców instytucjonalnych, których ogólna ilość dla miasta i gminy Błonie równa się 16 634

podmiotom. Stopień zwodociągowania miasta wynosi 98,5 %. Na terenie miasta działa jedna stacja uzdatniania wody, w której zapasy oceniane są na 25%.
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na terenie miasta w roku 2004 obecne były 3 zakłady zużywające 14 dm^3 wody. Liczba ta w 2001 roku była ponad dziesięciokrotnie wyższa.

B. Gospodarka ściekowa
Miasto Błonie należy do zlewni rzeki Utraty, której odpływami są rzeki Rokitnica Nowa i Rokitnica Stara. Niestety Utrata została zaliczona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska do jednej z najbardziej zanieczyszczonych rzek w województwie mazowieckim, której wody określono jako pozaklasowe, zarówno pod względem bakteriologicznym, jak i fizykochemicznym.
Ścieki oczyszczane są w mechaniczno-biologicznej Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Błoniu. Proces ten obejmuje: wydzielanie zanieczyszczeń stałych, wydzielanie zanieczyszczeń mineralnych, zawiesin łatwo opadających oraz usuwanie związków organicznych. Do najważniejszych podmiotów gospodarczych obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków należą ZPOW Dawtona, OSM Błonie, TAB, FANEX oraz EJKO.
Oczyszczone ścieki z terenu miasta i gminy Błonie odprowadzane są do rzeki Utrata, Stara Rokitnica oraz Nowa Rokitnica, natomiast wód opadowych - ww. rzeki oraz rowy melioracyjne. W roku 2003 oczyszczalnia wyprodukowała 900 ton osadu (225 Mg s.m.[1]), który po zagęszczeniu, fermentacji w Wydzielonych Komorach Fermentacji, odwodnieniu mechanicznemu oraz higienizacji wapieniem wywożony jest na wysypisko.
Ogólnie jak stwierdzają autorzy *Planu Ochrony Środowiska...* w ostatnich latach obserwuje się zmniejszanie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych ze źródeł punktowych, jednakże nadal głównym źródłem zanieczyszczenia wód są ścieki komunalne i spływy obszarowe. Na pewno sytuację poprawi oddana do użytkowania w listopadzie 2005 roku zmodernizowana i rozbudowana oczyszczalnia ścieków. Poprawa jakości wód rzeki Utraty jest już zauważalna.

2.1.2.2 Gospodarka odpadami
Miasto i Gmina Błonie posiadają opracowany *Plan Gospodarki Odpadami* zgodnie z polityką ekologiczną państwa i przepisami ustawy o odpadach.

[1] s.m. – sucha masa, mg- milionów gramów czyli tona.

Brak jest szczegółowych danych dla miasta. Dostępne dane dla całej gminy wskazują, że w roku 2003 wytworzono 7408,37 Mg[2] odpadów komunalnych, z czego:

- 7 333,78 Mg przekazano na składowiska (głównie na składowisko w Goraninie – 5061,95 Mg),
- 18,60 Mg wykorzystano gospodarczo:
  - 200101 – 0,1 Mg Intercell Recykling Warszawa, 12,0 Mg - First Recykling Warszawa,
  - 200102 – 0,4 Mg - Rethmann Warszawa,
  - 200139 – 0,1 Mg Elana Pet Toruń, 6,0 Mg - First Recykling Warszawa,
- 15,98 Mg przekazano do kompostowania,
- 40,01 Mg wykorzystano w inny sposób:
  - 3,6 Mg drewna – wykorzystano na potrzeby gospodarcze,
  - 21,85 Mg makulatury.

Tabela 1. Ilość odpadów komunalnych powstająca na terenie miasta w roku 2000

Błonie (miasto)	Odpady ogółem	Odpady organiczne	papier i tektura	szkło	tworzywa sztuczne	metale	tekstylia	odpady mineralne i frakcja drobna
z gospodarstw domowych	2 744	987,92	521,40	384,19	219,54	109,77	109,77	411,63
z obiektów infrastruktury[3]	1 347,61	134,76	404,28	404,28	134,76	67,38	40,43	161,71

Źródło: *Plan Ochrony Środowiska dla Błonia*, 2005.

Tabela 2. Ilość odpadów budowlanych i poremontowych powstających na terenie miasta i gminy

	Odpady ogółem	Odpady organiczne -	cegła	beton	tworzywo sztuczne	Bitumiczna powierzchnia dróg	metale	piasek	Pozostałe - inne

[2] Mg- milionów gramów, czyli tona.
[3] Są to takie obiekty służące do takich celów jak handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, turystyka.

		drewno							
Błonie (miasto)	490,04	34,30	196,02	98,01	4,90	39,20	24,50	73,51	19,60
ul. Bieniewicka	3,20	0,22	1,28	0,64	0,03	0,26	0,16	0,48	0,13
ul. Górna	4,60	0,32	1,84	0,92	0,05	0,37	0,23	0,69	0,18
ul. Łąki	10,92	0,76	4,37	2,18	0,11	0,87	0,55	1,64	0,44
ul. Sochaczewska	11,40	0,80	4,56	2,28	0,11	0,91	0,57	1,71	0,46
ul. Żukówka	7,56	0,53	3,02	1,51	0,08	0,60	0,38	1,13	0,30

Źródło: *Plan Ochrony Środowiska dla Błonia*, 2005.

Tabela 3. Ilość odpadów z ogrodów i parków powstających na terenie Miasta i Gminy Błonie

	Odpady ogółem	**Odpady organiczne podatne na segregację**	**Odpady pozostałe, mineralne**
Błonie (miasto)	147,01	117,61	29,40
ul. Bieniewicka	0,40	0,32	0,08
ul. Górna	0,58	0,46	0,12
ul. Łąki	1,37	1,09	0,27
ul. Sochaczewska	1,43	1,14	0,29
ul. Żukówka	0,95	0,76	0,19

Źródło: *Plan Ochrony Środowiska dla Błonia*, 2005.

Odpady komunalne są usuwane przez przedsiębiorców, którzy uzyskali zezwolenie udzielane przez burmistrza a następnie podpisali umowy z mieszkańcami. Przede wszystkim są to odpady nie segregowane składowane poza granicami gminy. Od 2002 roku Zakład Usług Komunalnych (ZUK) wprowadził segregację śmieci. Zaś po opracowaniu *Programu ochrony środowiska* i *Planu gospodarki odpadami,* w ramach realizacji zawartych w nim sugestii, wyłoniono w drodze przetargu odbiorcę odpadów zbieranych przez ZUK na terenie miasta. Odbiorcą tym został Miejski Zakład Oczyszczania (MZO) w Pruszkowie. Udziałowcem MZO

w Pruszkowie jest Związek Komunalny Brwinów, którego członkiem jest Gmina Błonie. Zbierane odpady komunalne wysypywane są w stacji przeładunkowej i przeładowywane do kontenerów o pojemności 30 m^3 i transportowane do MZO w Pruszkowie, który zajmuje się segregowaniem tychże odpadów. Zakład ten dysponuje nowoczesną segregownią odpadów, a także jest właścicielem składowiska odpadów.

2.1.2.3 Ochrona zieleni

Na terenie miasta występuje 5 drzew o charakterze pomnikowym, które zostały ujęte w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

Tabela 4. Wykaz pomników przyrody na terenie miasta Błonie

Numer Rejestru	Lokalizacja	Ilość
602	dąb szypułkowy	1
603	kasztanowiec zwyczajny	1
604	wiąz szypułkowy	1
605	igliczna trójcierniowa	1
801	topola biała	1

Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* 2003

Poza pomnikami przyrody miasto dysponuje 24,2 ha terenów zielonych, do których zalicza się parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej. Samorząd jest właścicielem jednego parku o powierzchni 3 ha, 6 zieleńców o łącznej powierzchni 11,5 ha. Obszar terenów zieleni osiedlowej wynosi 9,7 ha, z czego 5,5 ha leży w gestii samorządu. Na terenie miasta znajduje się też 3 ha zieleni ulicznej. Niestety zieleń w mieście jest zdewastowana, a jedyny park nie posiada niezbędnej infrastruktury, dlatego m.in. podjęto prace nad dokumentem Rewitalizacja Zieleni Miejskiej, opracowywanym przez Zakład Usług Komunalnych.

Warto zauważyć, że od północno – wschodniej strony miasta w niedużej odległości znajdują się obszary objęte ochroną w ramach Rozporządzenia Wojewody z dnia 27.09.1997 roku, określane Warszawskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Jest to dolina rzeki Utraty stanowiąca ciąg ekologiczny o znaczeniu regionalnym. Łączy on Kampinoski Park Narodowy poprzez Lasy Sękocińskie, Magdalenkę, Chojnowski Park Krajobrazowy z Mazowieckim Parkiem Krajobrazowym. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje obszar o powierzchni 7.897,0 ha (w tym rezerwaty 430,72 ha). W jego granicach wyodrębniono:

- strefę szczególnej ochrony ekologicznej obejmującą tereny, które decydują o potencjale biotycznym obszarów, czyli: kompleksy leśne o powierzchni ponad 5 ha,

- ciągi ekologiczne (ponadlokalne powiązania przyrodnicze, szlaki migracji flory i fauny), oraz zespoły przyrodnicze o szczególnych walorach,
- strefę ochrony urbanistycznej obejmującą wybrane tereny miast i wsi oraz obszary o wzmożonym naporze urbanizacyjnym, posiadające szczególne walory przyrodnicze.

2.1.2.4 Powietrze

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska pod względem czystości powietrza w roku 2005 zaliczył powiat warszawsko-zachodni, do którego należy miasto Błonie, do klasy A czyli poziomy stężeń niebezpiecznych substancji w powietrzu nie przekraczały poziomu dopuszczalnego.

Dla miasta głównym problemem jest tzw. niska emisja (emisja pyłów i szkodliwych gazów pochodząca z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla odbywa się w wysoce nieefektywny sposób) spowodowana stosowaniem paliw gorszej jakości w domowych czy zakładowych kotłowniach, oraz stanem technicznym tych urządzeń, szczególnie na obszarach o zwartej zabudowie. Dlatego należy zadbać o to by używane urządzenia kotłownicze spełniały podstawowe wymogi dotyczące parametrów technicznych. Jak wskazuje *Plan Ochrony Środowiska dla Gminy Błonie* (POŚ) rozwiązaniem tego problemu jest również zadbanie o odpowiednie przewietrzenie miasta, które rozproszy kumulujące się punktowo zanieczyszczenia. Oczywiście odpowiednia termoizolacja budynków oraz infrastruktury ciepłowniczej także przyczyni się do zmniejszenia powyższego zagrożenia.

Miasto ze względu na drogi krajowe i wojewódzkie oraz brak obwodnicy narażone jest także na zanieczyszczenia powietrza pochodzące ze spalin samochodowych. W celu ograniczenia tego zagrożenia prowadzone są prace nad wyeliminowaniem ruchu tranzytowego z centrum miasta. Planowana budowa autostrady A2 oraz przebudowa drogi 579 spowoduje poprawę w tej sferze.

2.1.2.5 Hałas

Mieszkańcy Błonia, ze względu na ruch tranzytowy przebiegający przez centrum miasta, są narażeni głównie na hałas związany z transportem drogowym, a przede wszystkim z ruchem pojazdów ciężkich. Dotyczy to głównie mieszkańców budynków położonych wzdłuż drogi krajowej 2 oraz obecnej drogi wojewódzkiej 579. Także w tym przypadku odciążenie centrum miasta dzięki planowanej budowie drogi 579 poza centrum oraz ukończenie położonego w

pobliżu Błonia fragmentu autostrady A2 pozwoli na znaczące zmniejszenie uciążliwości tego problemu.

2.1.3 Własność gruntów i budynków

Według danych na koniec roku 2003 na terenie miasta i gminy Błonie liczba mieszkań wyniosła 4534; w tym zasoby mieszkaniowe stanowiące własność gminy stanowią ponad 11% (dokładnie 799 mieszkań).
Stan zasobów mieszkaniowych na terenie miasta w roku 2003 przedstawiał się następująco:

- spółdzielcze – 1595 lokali mieszkalnych;
- komunalne – 719 lokali mieszkalnych;
- własnościowe – 385 lokali mieszkalnych;
- budynki jednorodzinne – 1835.

Mieszkania spółdzielcze są w pełni wyposażone technicznie (posiadają podłączenie do kanalizacji, wodociągu, energii elektrycznej i gazu), sytuacja gorzej wygląda w mieszkaniach komunalnych, ponieważ 318 mieszkań jest bez centralnego ogrzewania, a 282 są częściowo wyposażone w instalację wodno-kanalizacyjną.
Według danych z urzędu miasta około 30% obecnej substancji mieszkaniowej wymaga kapitalnego remontu i modernizacji.

Tabela 5. Budynki komunalne na terenach wokół rynku miasta Błonie

Ulica	Charakter budynku
Rynek 6	Budynek UMIG Błonie
Rynek 13	Budynek mieszkalny
11 Listopada 4	Budynek mieszkalny
Piłsudskiego 2/4	Przychodnia Zdrowia
Sienkiewicza 7	Budynek mieszkalny
Traugutta 4a, 6, 8	Budynki mieszkalne
Poznańska 12a	Budynki mieszkalne
Warszawska 4, 18, 31A, 37	Budynki mieszkalne

Tabela 6. Budynki komunalne w południowej części miasta

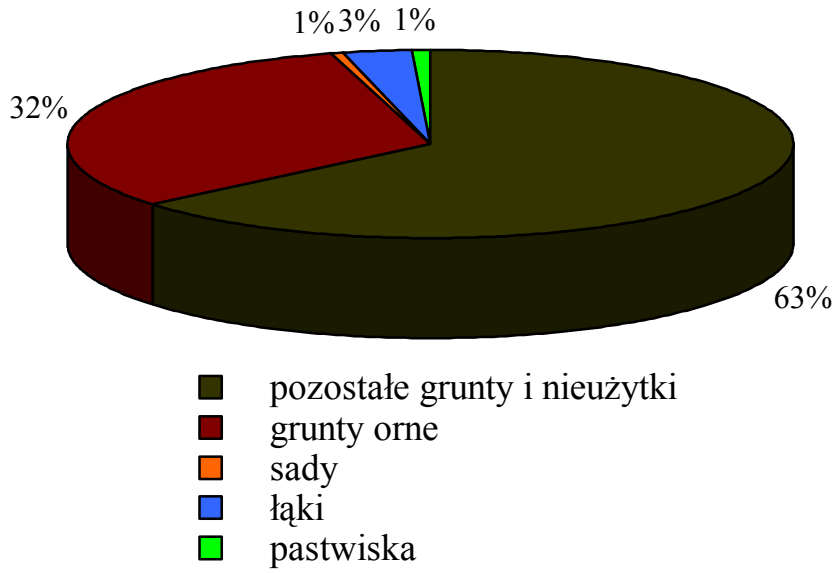
Ulica	Charakter budynku
Ul. Towarowa	teren oczyszczalni + budynki
Ul. Grodziska	budynek przedszkola na terenie dawnej „MERY”
Ul. Grodziska 15E	budynek mieszkalno-usługowy (dawny biurowiec „Mery”)
Tereny dawnej "Mery"	budynek dawnego RTG w dzierżawie
Ul. Harcerska	budynki mieszkalne nr 20, 22, 24, 26, 28 ,Stadion "Błonianka"
Ul. Jana Pawła II	budynek kina
Ul. Okrzei 10	budynek mieszkalny
Ul. Okrzei	budynek szkoły L.O. + Gimnazjum
Ul. Sochaczewska 2	budynek
Ul. Lesznowska	tereny Klubu Sportowego "OLYMP"
Ul. Nowakowskiego 4	budynek po kotłowni

Zabudowa wielorodzinna na terenie miasta zgrupowana jest w trzech osiedlach:

- osiedle Narutowicza – Sochaczewska;
- osiedle Traugutta;
- osiedle Błonie Wschód.

Powierzchnia użytków rolnych na terenie miasta jest jeszcze duża, gdyż wynosi 329 ha, stanowiąc 37% powierzchni miasta. Dokładniejszy udział poszczególnych rodzajów gruntów ornych przedstawia poniższy wykres. Pozostałe 63% powierzchni miasta, czyli 583 ha są to pozostałe grunty i nieużytki. Spośród nich 24,2 ha to parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej. Zabudowa mieszkaniowa to 29,1 ha, z czego 2,7 ha jest własnością miasta.

Diagram 1. Użytkowanie terenów w mieście Błonie w 2005 r.

Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

Własność poszczególnych terenów i działek jest zróżnicowana. Zdecydowanie więcej terenów będących własnością gminy znajduje się w północnej części miasta

Rysunek 1. Własność terenów w mieście Błonie

Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* 2003

2.1.4 Infrastruktura techniczna

2.1.4.1 Drogi

Przez teren miasta przebiegają cztery rodzaje dróg. Spośród dróg krajowych przez środkową cześć miasta przebiega droga krajowa nr 2 (Świecko – Poznań – Warszawa – Terespol), na którą składa się ciąg ulic Sochaczewska i Powstańców. Na terenie miasta jej długość wynosi 4,28 km. Zgodnie z sugestiami zawartymi w *„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”*, przewidywana jest jej modernizacja.

Łączna długość dróg wojewódzkich wynosi na terenie miasta 6,90 km. Planowana jest realizacja części drogi 579 łącznie z budową dwupoziomowego skrzyżowania z linią PKP jako obwodnica zachodnia centrum Błonia, oraz przeniesienie ruchu z drogi 720 (ulica Poniatowskiego, Nowakowskiego) na planowaną obwodnicę południową – tzw. „Paszkowiankę”.

Długość dróg powiatowych na terenie miasta wynosi 3,60 km, zaś dróg gminnych 49,09 km.

Tabela 7. Rodzaje nawierzchni dróg na terenie Miasta Błonie

Rodzaj nawierzchni	Długość drogi
Asfaltowe lub o asfaltowej warstwie	17,86
Betonowe, płyty MON, trylinka	0,26
Kostka	1,72
Prefabrykaty betonowe	1,23
Wzmocnione (żwir, żużel)	15,08
Gruntowe naturalne	12,94

Źródło: *Plan Ochrony Środowiska dla Błonia*, 2005.

Tabela 8. Rodzaje dróg w mieście Błonie

MIEJSCOWOŚCI	NUMER DROGI	STAN DRÓG	DŁUGOŚĆ NA TERENIE Miasta	PRZEWIDYWANE ROBOTY
KRAJOWE				
Terespol – Warszawa – Świecko – Poznań	**NR 2**		4,28 km	modernizacja drogi krajowej nr 2 zgodnie ze „Studium”
WOJEWÓDZKIE				
Kazuń Polski – Leszno – **Błonie**	**579**			przebudowa w aspekcie obwodnicy

– Grodzisk Maz. - Radziejowice				zachodniej; wiadukt nad torami PKP
Stacja kolej. **Błonie** – droga woj. 579	**587**		1357 m	
Droga nr 2 – stacja kolej. Płochocin – Józefów – Rokitno - **Błonie**	**700**			
Błonie – Brwinów – Otrębusy - Nadarzyn	**720**			przebudowa w aspekcie obwodnicy południowej
POWIATOWE				
Błonie - Bieniewice	**01429**	standard III, stan zły	**1275 m** – miasto ul. Bieniewicka od drogi woj. 579 do gr. m. Błonie	
Błonie – Milęcin - Brwinów	**01430**	standard VI, od granicy gminy do przejazdu kolejowego nawierzchnia dobra, pobocza – stan zły odcinek od przejazdu kolej. do rzeki Rokitnicy – potrzebna przebudowa) dalej stan wymagający	**1000 m** – miasto ul. Poniatowskiego od ul. Nowakowskiego	proponowana do przeklasyfikowania na gminną (w granicach miasta i gminy)

		drobnych napraw		

Źródło: *Program Rozwoju Lokalnego* 2005

2.1.4.2 Zaopatrzenie w wodę.

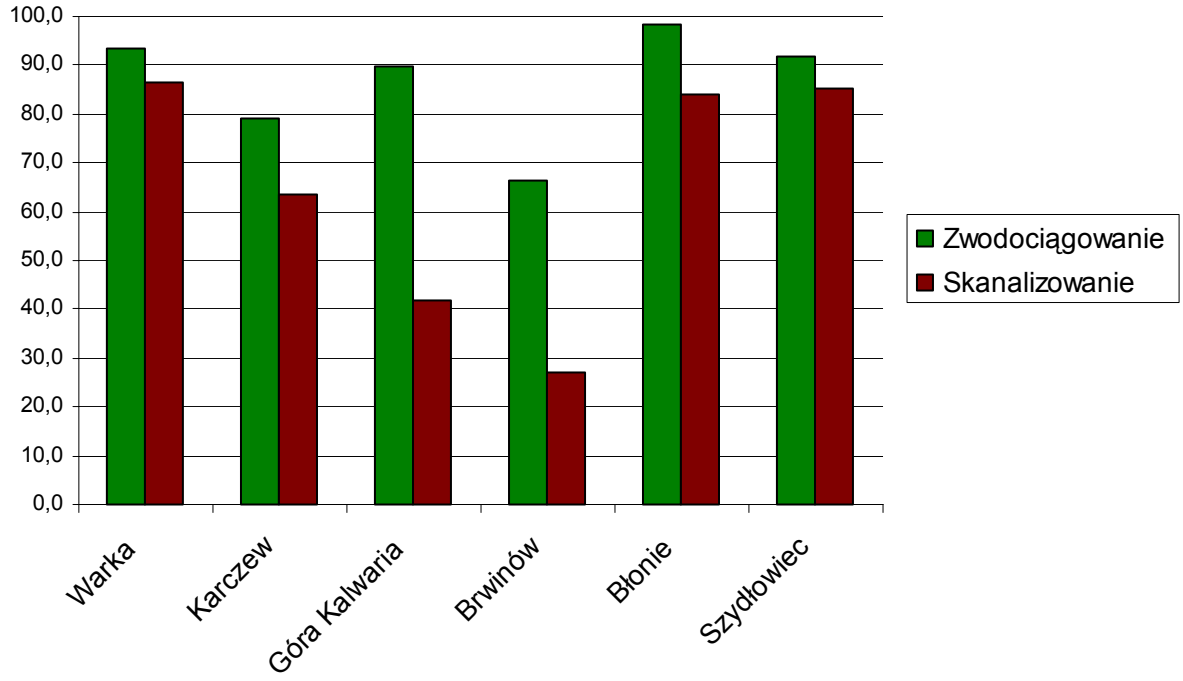
Długość sieci wodociągowej na terenie miasta w 2004 roku wyniosła 49.5 km zaś liczba ludności korzystającej z wodociągów wyniosła 11957 osób. W porównaniu z rokiem 2000 nastąpił wzrost liczby osób korzystających z sieci wodociągowej o 19%. Średnie zużycie wody w gminie na jednego mieszkańca wynosi ok. 68,89 m^3/rok. Stopień zwodociągowania miasta wynosi ponad 98,5%.

Część sieci wodociągowej jest wykonana z rur azbestowo-cementowych i powinna zostać wymieniona zgodnie z założeniami *Krajowego programu usuwania azbestu do 2032 roku* na rury wykonane z innego materiału.

2.1.4.3 Kanalizacja

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta wyniosła w 2004 roku 50,4 km, zaś liczba mieszkańców korzystających z tej sieci to 10 214 osoby. Wskaźnik skanalizowania miasta wynosi 86%. Miasto pokryte jest niemal w całości siecią grawitacyjną, ciśnieniową lub próżniową. Jak wynika z porównania z kilkoma miastami o podobnej liczbie ludności miasto Błonie osiągnęło dość wysoki stopień zwodociągowania, jak i skanalizowania.

Wykres 1. Stopień skanalizowania i zwodociągowania w wybranych miastach Mazowsza

Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS

Tabela 9. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w poszczególnych latach na terenie miasta Błonie

Rok	Wodociągi	Kanalizacja
2000	48,1	46,5
2001	48,1	47,5
2002	50,1	48,6
2003	47	48,7
2004	50,4	49,5

Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS

Gmina zmodernizowała mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków w zakresie dostosowania jej parametrów pracy do norm europejskich. Budowane są również nowe odcinki kolektorów sanitarnych. Przepustowość oczyszczalni ścieków szacowana poprzez oczyszczanie z podwyższonym usuwaniem biogenów wynosi 7200 m^3/dobę. Liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię według danych GUS wyniosła 12 100 osób w roku 2004. Jednak faktyczna liczba osób obsługiwanych przez oczyszczalnię to 16 700 osób.

Ilość ścieków odprowadzanych ogółem w roku 2004 wyniosła 513,4 dam^3/rok [4], z czego oczyszczonych zostało prawie 96 % czyli 491 dam^3/rok.

Wydzielony ze ścieków osad po poddaniu procesom zagęszczenia, fermentacji, odwodnienia oraz higienizacji wapieniem wywożony jest na wysypisko.

Ilość ścieków dowożonych na oczyszczalnię to 45 dam^3/rok.

2.1.4.4 Gospodarka odpadami.

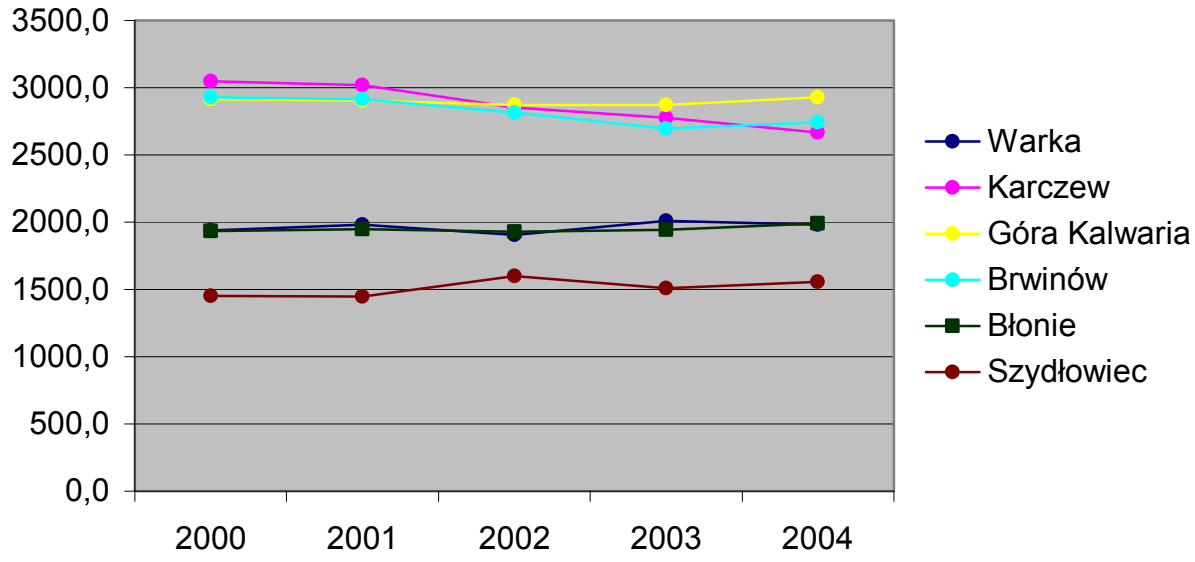
Miasto i Gmina Błonie należą do Związku Komunalnego Brwinów, który po wniesieniu udziału finansowego oraz nieruchomości gruntowych od 2005 roku jest udziałowcem Miejskiego Zakładu Oczyszczania w Pruszkowie. Zakład ten wybudował nowoczesną segregownię odpadów, a także jest właścicielem składowiska odpadów, które są wykorzystywane przez miasto w gospodarce odpadami. Segregacje śmieci (szkło, makulatura, tworzywo) wprowadził od 2002 r. Zakład Usług Komunalnych, który wystawił trzynaście pojemników do tego służących oraz planuje wystawienie następnych. Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska i Planem Gospodarki Opadami, odpady nie segregowane (około 5000-5500 ton rocznie) oraz odpady zbierane selektywne (około 70-90 ton rocznie) są odbierane przez prywatnego odbiorcę, a następnie przewożone do MZO w Pruszkowie.

2.1.4.5 Zaopatrzenie w gaz.

Teren miasta jest w pełni zgazyfikowany. Długość sieci gazowej w 2004 roku wyniosła 50,7 km. Liczba czynnych przyłączeń do budynków mieszkalnych wynosi 1709 szt., zaś liczba odbiorców gazu osiągnęła 4200 osób, (z czego 2100 osób zużywa gaz do ocieplania mieszkań). Gmina zasilana jest z gazociągu wysokiego ciśnienia Ø 400 mm Mory-Błonie-Łódź, od którego gaz doprowadzany jest do stacji redukcyjno pomiarowej Rokitno o przepustowości 25 000Nm^3/h. Zużycie gazu osiągnęło wartość 4,80 hm^3 z czego znaczna większość bo 4,1 hm^3 zużywana jest na ogrzewanie mieszkań[5]. Średnio mieszkaniec miasta Błonie zużył 1990,5 m^3 gazu. W porównaniu z rokiem 2000 nastąpił minimalny wzrost zużycia gazu o 3%. Jak wynika z poniższego wykresu, poziom zużycia osiąga wartości średnie.

[4] dam= 1 tys. m. [3]
[5] 1 hm hektometr kwadratowy, czyli 1 hektar.

Wykres 2. Średnie roczne zużycie gazu przez jedną osobę w wybranych miastach Mazowsza

Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS

2.1.4.6 Zaopatrzenie w ciepło.

Mieszkańcy miasta w większości ogrzewają swoje mieszkania i domy jednorodzinne we własnym zakresie za pomocą lokalnych kotłowni przydomowych. Dla zabudowy wielorodzinnej źródłem ciepła najczęściej jest gaz sieciowy. Na terenie miasta obecnie funkcjonuje jedna kotłownia miejska. Jest to kotłownia gazowo-olejowa (przy ul. Kilińskiego) będąca własnością spółki Geotermia. W 2004 roku Gmina Błonie stała się akcjonariuszem spółki akcyjnej Geotermia Mazowiecka (posiada 19,24% akcji). Na terenie miasta funkcjonuje obecnie jeden system ciepłowniczy, który powstał przez połączenie dwóch istniejących wcześniej odrębnych systemów. Kotłownia przystosowana jest do wykorzystania gazu sieciowego w procesie produkcji energii cieplnej. Kolejnym etapem rozwoju systemu ciepłowniczego jest stworzenie przez Geotermię przy współpracy z Urzędem Miasta i Gminy Błonie oraz lokalną Spółdzielnią Mieszkaniową wspólnego projektu rozwoju sieci ciepłowniczej (systemu dystrybucji) oraz termomodernizacja zasobów komunalnych i spółdzielczych miasta.

W zabudowie mieszkaniowej: jednorodzinnej i związanej z gospodarstwami rolnymi, źródłem ciepła są następujące źródła zasilania:

- gaz przewodowy około 25%,
- energia elektryczna około 15%,
- tradycyjne źródła zasilania (piece opalane paliwem stałym) około 55%,

- pozostałe źródła (gaz, olej opałowy itp.) około5%.

Uwagi zawarte w *„Studium…”* wskazują na potrzebę modernizacji 5 km sieci cieplnej.

2.1.4.7 Energetyka.

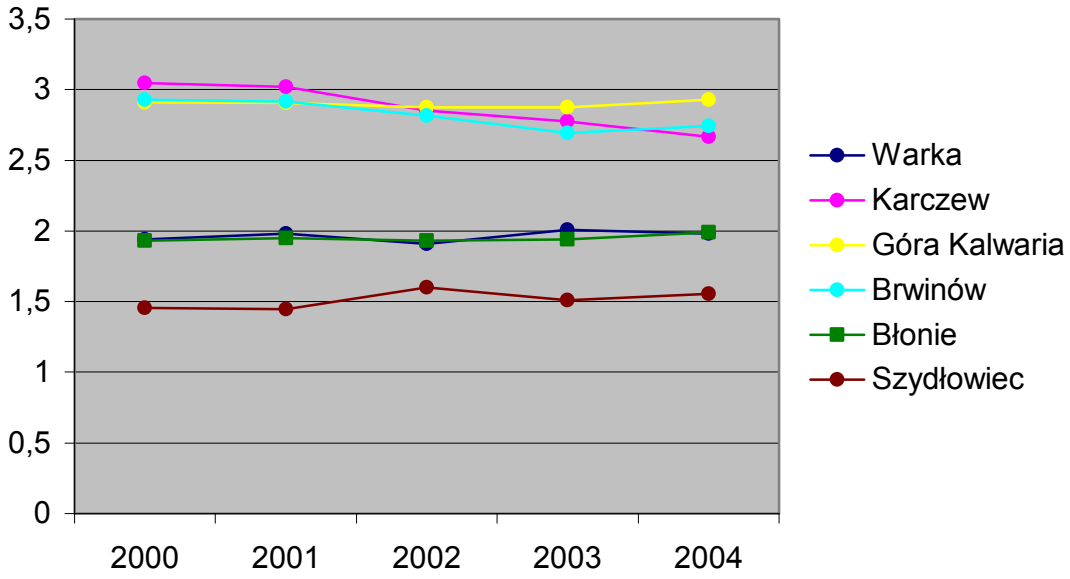
Sieć elektroenergetyczna na terenie miasta Błonie jest obsługiwana przez Zakład Energetyczny Warszawa Teren S.A. Rejon Energetyczny Pruszków. Zakład ten jest odpowiedzialny za podłączenia nowych odbiorców, remonty sieci rozdzielczych i budowę nowych. Główny Punkt Zasilający znajduje się na skrzyżowaniu ulic Grodziskiej i Żukówka i zasilany jest liniami napowietrznymi po 110 kV. Z GPZ wychodzą linie rozdzielcze średniego napięcia (SN) po 15 kV napowietrzne i kablowe.

Od stacji transformatorowej odchodzą linie abonenckie niskiego napięcia w większości napowietrzne. Obiekty o dużym poborze energii zasilane są liniami SN poprzez lokalne (zakładowe) stacje transformatorowe typu PZO (punktów zdawczo-odbiorczych).

Liczba odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu wyniosła w 2004 roku 4843 osoby, zaś zużycie osiągnęło wartość 9622 MW na godzinę. Średnie zużycie energii elektrycznej na osobę wyniosło 1990,5 W/h w ciągu roku. Także tutaj w porównaniu z rokiem 2000 nastąpił nieznaczny wzrost o niecałe 3%. Porównując wybrane miasta o podobnej liczbie ludności zauważyć można, że zużycie to należy do średnich wartości.

Jak wskazuje Program Ochrony Środowiska dla Błonia na terenie miasta lub gminy należy przewidzieć rezerwę dla projektowanych linii napowietrznych wysokich napięć 110 kV do Leszna i nowej stacji 110/15 kV, które wymagają również stref ochronnych.

Wykres 3. Zużycie energii elektrycznej w wybranych miastach Mazowsza (MW/h/osobę)

Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS

2.1.4.8 Telekomunikacja.

Zgodnie z ostatnimi dostępnymi danymi Telekomunikacji Polskiej za 2003 r. liczba abonentów na terenie miasta i gminy wyniosła 4708 osób.

2.1.5 Identyfikacja problemów w sferze infrastruktury

- zanieczyszczone rzeki Utrata, Rokitnica,
- duży udział budynków z elementami azbestowymi,
- zły stan techniczny niektórych budynków komunalnych i prywatnych,
- ruch tranzytowy odbywający się przez miasto,
- niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych i komunalnych,
- konieczność wymiany starej sieci wodociągowej i deszczowej,
- zły stan techniczny sieci energetycznej średniego i niskiego napięcia (brak mocy dla nowych terenów inwestycyjnych, nowych przedsiębiorstw),
- zły stan sieci cieplnej,
- obecność dzikich składowisk wymagających natychmiastowej likwidacji.

2.2 Gospodarka.

2.2.1 Główni pracodawcy/ struktura i trendy

Zatrudnienie na terenie miasta, po upadku dużych zakładów produkcyjnych w latach 90-tych rozłożone jest pomiędzy bardzo zróżnicowane podmioty gospodarcze. Jednym ze wskaźników, który pośrednio może dostarczyć informacji o strukturze zatrudnienia może być liczba podmiotów gospodarczych wg formy prawnej. W roku 2005 ponad 1200 osób prowadziło działalność gospodarczą jako osoby fizyczne. Badania wskazują (m.in. badania Instytutu nad Gospodarką Rynkową), że tego typu podmioty tworzą średnio około 1,5 miejsca pracy. Zarejestrowanych było również 88 spółek handlowych oraz 19 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego. Jeżeli chodzi o tę ostatnią kategorię, to zauważyć trzeba, iż od 3 lat liczba tych spółek jest stała. Z punktu widzenia rozwoju sektorów o wysokiej wartości dodanej w strukturze gospodarczej miasta taka sytuacja nie jest korzystna. Istnieje potrzeba kontynuacji działań służących zachęcaniu inwestorów zagranicznych do zainteresowania inwestowaniem w mieście, gdyż ich obecność pociągnie za sobą wzrost dochodów budżetu miasta i gminy oraz przyczyni się do podniesienia ogólnej atrakcyjności Błonia.

2.2.2 Struktura podstawowych branż gospodarki znajdujących się na terenie miasta/ trendy

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie miasta Błonie przedstawiona jest w tabeli poniżej. W ciągu ostatnich 11 lat zaobserwowano dynamiczny wzrost liczby podmiotów w mieście. W tym okresie liczba podmiotów niemalże się podwoiła. Trzeba jednak mieć na uwadze, że stało się to po okresie upadku kilku dużych zakładów na terenie miasta i okolic (min. Mera Błonie i Spółdzielnia Ogrodnicza). Mimo to perspektywy rozwoju gospodarczego miasta wydają się dobre.

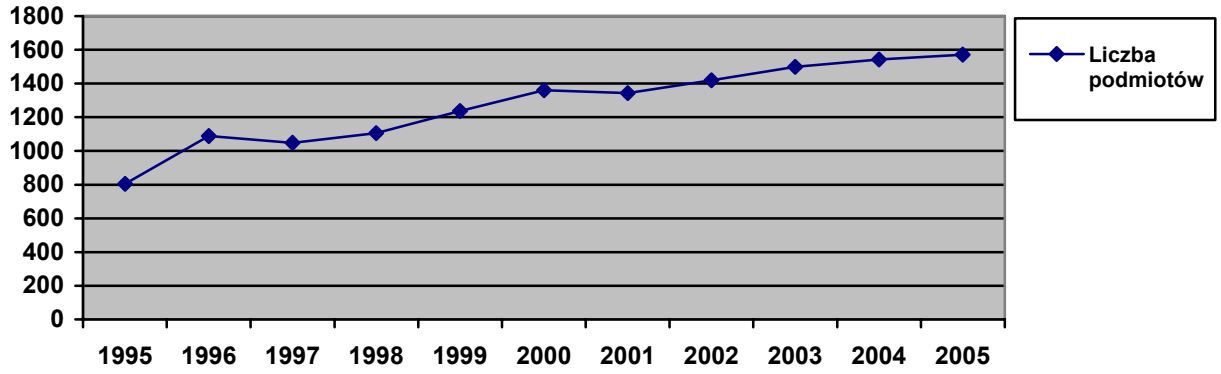
Tabela 10. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON OGÓŁEM

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ogółem	804	1 089	1 048	1 106	1 237	1 361	1 344	1 420	1 499	1 544	1 571

sektor publiczny	17	16	16	21	24	28	31	31	42	43	42
sektor prywatny	787	1 073	1 032	1 085	1 213	1 333	1 313	1 389	1 457	1 501	1 529

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Wykres 1 Wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej dla Błonia w latach 1995 - 2005

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Wśród branż dominuje handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa, zarówno pojazdów jak i artykułów użytku osobistego i domowego. Nie są to branże, które wykorzystują najnowocześniejsze technologie, dominują w nich mikroprzedsiębiorstwa, dysponujące ograniczonym potencjałem zatrudnienia. Na drugiej pozycji znajdują się usługi dla firm: obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Następne pod względem liczebności są podmioty zajmujące się transportem, gospodarką magazynową i łącznością. W tej kategorii zawarte są firmy logistyczne, dla których miasto i jego okolice są szczególnie atrakcyjne. Zajmują one już duże obszary na terenie gminy, wpływając na jej wizerunek. Mimo pewnego potencjału innowacyjnego, zapewniane przez ten sektor miejsca pracy nie należą do specjalnie atrakcyjnych zarówno pod względem finansowym jak i rozwoju nowoczesnych umiejętności u pracowników. Ponadto działalność tych firm wzmaga obciążenie lokalnej infrastruktury drogowej i jest uciążliwa dla mieszkańców. Dlatego władze miasta dążą do zmiany struktury inwestycyjnej w kierunku bardziej nowoczesnych i zapewniających lepiej płatną pracę branż gospodarki.

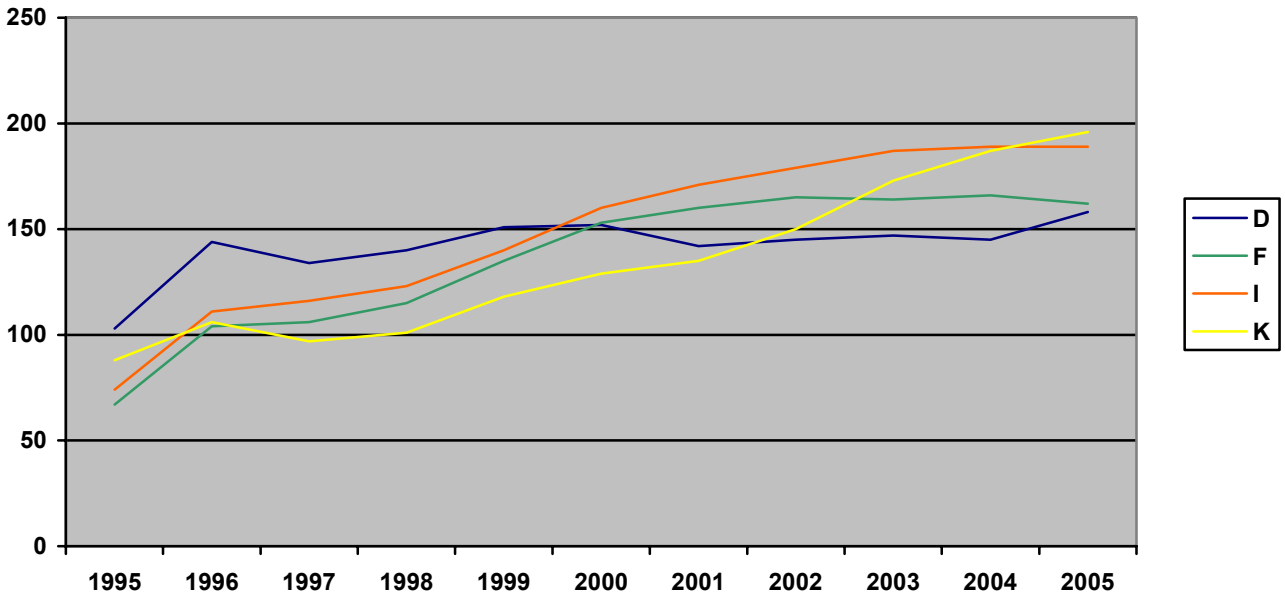
Tabela 11. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKCJI PKD

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
A. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	16	18	14	13	19	19	15	17	20	19	21
D. Przetwórstwo przemysłowe	103	144	134	140	151	152	142	145	147	145	158
E. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
F. Budownictwo	67	104	106	115	135	153	160	165	164	166	162
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	372	486	464	470	504	549	500	526	553	574	579
H. Hotele i restauracje	18	20	18	24	25	26	34	35	32	38	35
I. Transport, gospodarka magazynowa i łączność	74	111	116	123	140	160	171	177	187	189	189
J. Pośrednictwo finansowe	4	6	7	13	22	30	33	37	39	41	43
K. Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	88	106	97	101	118	128	135	150	173	187	196
L. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	1	1	1	1	1	3	5	6	6	6	6
M. Edukacja	10	12	11	14	17	17	20	24	38	38	38
N. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	19	25	26	32	42	51	42	46	43	42	43
O. Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	31	55	53	59	62	72	85	90	95	97	99

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Najszybciej rozwijającą się na terenie miasta działalnością są podmioty z branży *Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej* (wykres i tabela poniżej). Jest to jednocześnie dziedzina, gdzie wzrost jest najbardziej stabilny. Najsłabiej rozwijającą się branżą jest budownictwo – w ostatnich latach mamy do czynienia z regresem liczebności podmiotów. Zahamowaniu uległ również wzrost najliczniejszej branży (m.in. handel). Prawdopodobnym powodem może być nasycenie podobną działalnością rynku lokalnego, ewentualnie większa konkurencyjność sklepów wielkopowierzchniowych znajdujących się w Warszawie. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku branży transportowej i logistycznej. Stagnacja w obu branżach może świadczyć o malejącej atrakcyjności miasta dla inwestorów zewnętrznych. Przełamanie tego niekorzystnego trendu będzie możliwe m.in. poprzez działania związane z rewitalizacją.

Wykres 2 Zmiana liczby podmiotów wg najbardziej licznych sekcji PKD w latach 1995 - 2005[6]

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Tabela 12. Procentowe przyrosty liczby podmiotów w stosunku do roku poprzedniego

[6] Z wyjątkiem sekcji G

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
D	39,8	-6,9	4,5	7,9	0,7	-6,6	2,1	1,4	-1,4	9,0
F	55,2	1,9	8,5	17,4	13,3	4,6	3,1	-0,6	1,2	-2,4
G	30,6	-4,5	1,3	7,2	8,9	-8,9	5,2	5,1	3,8	0,9
I	50,0	4,5	6,0	13,8	14,3	6,9	3,5	5,6	1,1	0,0
K	20,5	-8,5	4,1	16,8	8,5	5,5	11,1	15,3	8,1	4,8

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych z BDR

Tabela 13. Ilość podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach/ trendy
5 - 2005·Pracujący wg płci (lata 1995 -2005)[7]

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2005
ogółem	3 757	3 663	3 762	4 447	3 782	4 607	4 377	4 231	3 968	4 582
mężczyźni	2 297	2 178	2 265	2 852	2 217	2 870	2 737	2 687	2 438	2 778
kobiety	1 460	1 485	1 497	1 595	1 565	1 737	1 640	1 544	1 530	1 804

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Zatrudnienie na terenie miasta wg sektorów jest mocno zróżnicowane. Najniższe, poniżej 20 osób, utrzymuje się w rolnictwie, co jest dość naturalne w przypadku miasta. Regularnie spada zatrudnienie w przemyśle, na korzyść wzrostu zatrudnienia w usługach. Generalnie trzeba ten fakt ocenić pozytywnie, ponieważ podobne tendencje obserwowane są na całym świecie w rozwiniętych krajach kapitalistycznych. Zatrudnienie w usługach nierynkowych[8] po okresie pewnego wzrostu w 2003 roku spadło do poziomu poniżej 500 osób. Stanowi to jednak ok. 11 % pracujących w ogóle, zaś jeśli chodzi o zatrudnienie w całym sektorze publicznym, to kształtuje się ono na poziomie prawie dwukrotnie wyższym (978 osób w roku 2003) i również wykazuje tendencję spadkową.

Tabela 14. Pracujący wg sektorów ekonomicznych

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Sektor przemysłowy	1 481	1 774	1 722	2 297	1 498	1 572	1 251	1 211	932

[7] Za rok 2004 brak danych
[8] Wg PKD są to:Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne, edukacja, ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Sektor rolniczy	11	10	8	8	11	10	19	16	14
Sektor usługowy - razem	2 265	1 879	2 032	2 142	2 273	3 025	3 107	3 004	3 022
Sektor usługowy – usługi rynkowe	1 780	1 377	1 511	1 561	1 740	2 442	2 443	2 320	2 532
Sektor usługowy – usługi nierynkowe	485	502	521	581	533	583	664	684	490

Źródło: Bank Danych Regionalnych

2.2.3 Identyfikacja problemów

Miasto Błonie leży 28 km na zachód od Warszawy. Położone jest przy szlakach komunikacyjnych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym (trasa krajowa nr 2 Poznań – Warszawa, magistrala kolejowa Warszawa – Berlin, droga wojewódzka nr 579 Radziejowice – Nowy Dwór Mazowiecki, planowana autostrada A2). Dostępność komunikacyjna oraz położenie w bezpośredniej bliskości aglomeracji warszawskiej są niewątpliwymi atutami przemawiającymi za inwestowaniem na terenie Błonia. Do czynników wpływających na podwyższanie poziomu atrakcyjności inwestycyjnej tych terenów należy również zaliczyć kapitał ludzki cechujący się dość wysokim poziomem wykształcenia oraz specjalistyczną wiedzą z zakresu mechaniki precyzyjnej i elektroniki będącej pozostałością po nieistniejącym już przedsiębiorstwie państwowym Zakładach Mechaniki Precyzyjnej Mera-Błonie.

Najważniejsze, zdiagnozowane problemy dotykające sfery gospodarczej na terenie miasta to:

1. Brak wizerunku miasta jako atrakcyjnego dla lokowania inwestycji w dziedzinie wysokich technologii (w odróżnieniu od sukcesów w dziedzinie przyciągania inwestycji logistycznych)
2. Brak prężnej organizacji reprezentującej biznes lokalny
3. Mała ilość zewnętrznych inwestycji

- braki w dziedzinie polityki proinwestycyjnej polegającej na sformułowaniu oferty inwestycyjnej i systemu zachęt

4. Niewystarczająca ilość dużych, nowoczesnych i posiadających potencjał rozwojowy przedsiębiorstw
5. Gospodarka w znacznej części ukierunkowana na rynek wewnętrzny, a nie zewnętrzny
6. Wyhamowywanie wzrostu liczby podmiotów gospodarczych
7. Trudności w procesie lokowania dużych inwestycji
   - brak planów miejscowych na znacznym obszarze Miasta i Gminy
   - potencjalne tereny pod inwestycje są we władaniu prywatnych właścicieli a nie gminy
8. Niewydolny i zniszczony układ drogowy dla ruchu ciężkiego, wydłużający czas dojazdu, a więc koszty działania przedsiębiorstw

2.3 Sfera społeczna.

2.3.1 Struktura społeczna i demograficzna / trendy

Według danych GUS na dzień 31 grudnia 2004 r. liczba ludności zameldowanej na pobyt stały wynosiła 12 133 osoby, z czego 5 694 osoby to mężczyźni, zaś 6 439 osób to kobiety. Zgodnie z faktycznym miejscem zamieszkania[9] liczba mieszkańców wynosi 12 191 osób.

Dane dotyczące zmian liczby ludność w latach przedstawia tabela 1

Tabela 15. Zmiany liczby ludności faktycznie zamieszkałej w latach 1995 – 2004 na terenie miasta Błonie

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
ogółem	12 415	12 390	12 248	12 340	12 336	12 088	12 172	12 244	12 159	12 191
mężczyźni	5 857	5 831	5 754	5 800	5 776	5 690	5 717	5 744	5 719	5 725
kobiety	6 558	6 559	6 494	6 540	6 560	6 398	6 455	6 500	6 440	6 466

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Miasto posiada dość ustabilizowaną liczbę mieszkańców, niepokojący jest jednak fakt, iż mimo położenia w pobliżu stolicy nie następuje wzrost liczby mieszkańców, a raczej utrzymuje się tendencja spadkowa. Może to świadczyć o słabnącej atrakcyjności miasta dla

[9] Zgodnie ze Słownikiem Pojęć Banku Danych Regionalnych jest to:"Ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 2 miesiące." – www.stat.gov.pl

osób poszukujących miejsca zamieszkania w strefie warszawskich przedmieść. Działania rewitalizacyjne, na które składa się poprawa wizerunku miasta, wzrost sfery gospodarczej oraz ograniczenie niekorzystnych zjawisk w sferze społecznej, mogłyby ten niekorzystny trend odwrócić.

Stałą cechą struktury ludności jest nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn, wahająca się w przedziale 600 – 700 osób. Jest to spowodowane nadumieralnością mężczyzn w przedziale wiekowym 40 – 50 lat i wyższą średnią długością trwania życia kobiet. Tabela znajdująca się poniżej obrazuje przyrost naturalny w latach 1995 -2004. W tym okresie utrzymywała się nadwyżka liczby zgonów nad urodzeniami, co tłumaczy częściowo zmiany liczby mieszkańców, które obrazuje tabela 1.

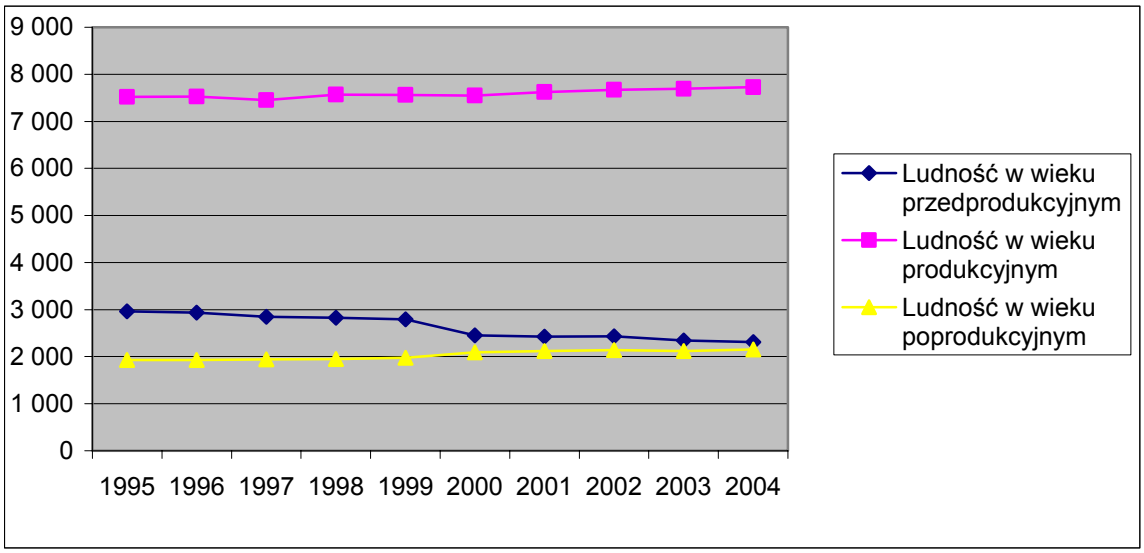
Tabela 16. Przyrost naturalny w Błoniu w latach 1995-2004

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Ogółem	5	-15	-104	-10	-11	-54	-15	-9	-38	4
mężczyźni	-2	-7	-71	-9	-21	-32	-7	-26	-5	-8
Kobiety	7	-8	-33	-1	10	-22	-8	17	-33	12

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Interesujące z punktu widzenia niniejszego studium może być zestawienie danych dotyczących ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Rozwój w czasie tych wartości zamieszczony jest na poniższym wykresie. Dominującą grupą są osoby w wieku produkcyjnym, a w ostatnich latach następuje wzrost ilości osób w tym przedziale wiekowym. Jednocześnie z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, wzrasta zaś liczba osób w wieku emerytalnym. Jest to niekorzystna tendencja, świadcząca o procesie starzenia się populacji Błonia. Podobne procesy widoczne są na poziomie całego kraju i Europy. W przyszłości skutkować będą wzrostem obciążenia lokalnego systemu ochrony zdrowia, redukcjami w ramach systemu edukacji oraz koniecznością zapewnienia dopływu wykwalifikowanej siły roboczej (zarówno z nowoczesnych dziedzin gospodarki, jak i tradycyjnych, jak chociażby budownictwo).

Wykres 3 Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym[10]

Źródło: Bank Danych Regionalnych

2.3.2 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji

Zgodnie z danymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błoniu, najpoważniejszym pod względem zasięgu społecznego problemem jest ubóstwo, dotykające 478 rodzin. Na kolejnych miejscach znajdują się: bezrobocie – 328 rodzin oraz niepełnosprawność – 249. Alkoholizm dotyczy 118 rodzin, bezdomność – 23 osób. Jeżeli chodzi o koncentrację terytorialną problemów, to ich ognisko znajduje się w okolicy ulicy Harcerskiej na południu miasta, zaś w przypadku alkoholizmu głównie na ulicy 11 Listopada, Warszawskiej i Narutowicza (okolice rynku).

Przedstawione statystyki wskazują, iż wbrew pozorom skala problemów społecznych na terenie miasta jest poważna. Mimo stosunkowo wysokiego średniego poziomu płac czy bliskości stolicy istnieją grupy społeczne, które nie radzą sobie w nowych warunkach gospodarczych. Pamiętać trzeba również o tym, iż na terenie miasta zostały zlikwidowane duże zakłady produkcyjne: Mera Błonie oraz Spółdzielnia Ogrodnicza. W obu zakładach pracę straciło około 2000 osób, ponadto na wzrost bezrobocia wpłynęła również likwidacja

[10]Zgodnie ze Słownikiem Pojęć Banku Danych Regionalnych:
ludność w wieku przedprodukcyjnym - Ludność, która nie osiągnęła wieku zdolności do pracy, tj. ludność w wieku 0 - 17 lat.
ludność w wieku produkcyjnym - Ludność w wieku zdolności do pracy tj. mężczyźni w wieku 18 - 64 lat, kobiety - w wieku 18 - 59.
ludność w wieku poprodukcyjnym - Ludność w wieku tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

Fabryki Kabli w Ożarowie Mazowieckim, oraz mniejszych zakładów w okolicy miasta. Ponadto bezrobotni legitymują się niskim poziomem wykształcenia, co utrudnia im znalezienie pracy. Jest to główny czynnik wywołujący wzrost patologii społecznych: ubóstwa, bezdomności, alkoholizmu.

Dzięki aktywności mieszkańców i władz miasta na jego terenie funkcjonują struktury zajmujące się pomocą zarówno alkoholikom, jak i ich rodzinom. Błońskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe Klub Wzajemnej Pomocy "KRES" prowadzi m.in. warsztaty terapii zajęciowej dla osób uzależnionych. Działania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmują m.in. pomoc psychologiczną dla rodzin alkoholików oraz wyjazdy dla dzieci z takich rodzin.

Tabela 17. Dane dotyczące pomocy społecznej na terenie miasta (I – XII 2005)

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
1	Ubóstwo	478
2	Sieroctwo	0
3	Bezdomność	23
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	36
5	W tym: wielodzietność	15
6	Bezrobocie	328
7	Niepełnosprawność	249
8	Długotrwała lub ciężka choroba	137
9	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	147
10	W tym: rodziny niepełne	68
11	W tym: Rodziny wielodzietne	31
12	Przemoc w rodzinie	11
13	Alkoholizm	118

14	Narkomania	4
15	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7
16	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0
17	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0
18	Zdarzenie losowe	6
19	Sytuacja kryzysowa	2
20	Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0

Źródło: Sprawozdanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Błoniu dla Ministerstwa Pracy i Polityki I – XII 2005

Mimo bliskości warszawskiego rynku pracy, oraz lokalnych zasobów gospodarczych, duża grupa rodzin znajduje się w niekorzystnej sytuacji dochodowej, powodującej ubóstwo. Jest to głównie spowodowane długotrwałym pozostawaniem poza rynkiem pracy, niepełnosprawnością lub alkoholizmem. W tej sytuacji koniecznym staje się wdrożenie różnorodnych programów motywujących bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia, stopniowe (np. poprzez prace interwencyjne) włączanie do pracy. W przypadku osób niepełnosprawnych na pewno potrzebna jest ich aktywizacja, wstępnie np. poprzez stworzenie stowarzyszenia reprezentującego ich interesy na forum lokalnym i krajowym. Osoby niepełnosprawne i bezrobotne mogą liczyć na wsparcie chociażby w ramach poddawanego obecnie konsultacjom, Programu Operacyjnego-Kapitał Ludzki. Do tego jest jednak niezbędna właściwa artykulacja ich problemów, pomysły, jak im zaradzić oraz odpowiednio sprawne struktury, mające na tyle znaczny potencjał, by sięgnąć po środki i zrealizować projekt pomocowy.

2.3.3 Bezrobocie

Liczba osób bezrobotnych w mieście i gminie Błonie w roku 2004 wynosiła około 11%. Jest to wskaźnik, który lokuje Błonie w grupie najniższego bezrobocia na Mazowszu, zaś powiat warszawski zachodni wg danych za 2004 należy do grupy 20 powiatów o najniższej stopie bezrobocia w Polsce. Sytuacja na tle całego kraju (19,3 % bezrobotnych na koniec marca 2005) wygląda dobrze. Byłoby jeszcze lepiej gdyby nie związana z transformacją systemową upadłość Zakładów Mechaniczno-Precyzyjnych „Mera-Błonie" oraz likwidacja Fabryki Kabli na terenie Ożarowa Mazowieckiego, co spowodowało pogorszenie sytuacji na lokalnym rynku pracy. Najnowsze dane o rynku pracy w powiecie warszawskim zachodnim (brak danych w podziale na gminy) za marzec 2005 pokazują, że największą grupę stanowią bezrobotni zamieszkali na wsi (53,3 %), kolejną grupą pod względem liczebności są bezrobotne kobiety (45,3%). Tylko 12% wszystkich bezrobotnych na terenie powiatu posiada prawo do zasiłku (513 osób). Prawie 70% wszystkich bezrobotnych w powiecie to osoby długotrwale bezrobotne, a ok. 15 % pozostających bez pracy to osoby do 25 roku życia. Około 66 % bezrobotnych posiada wykształcenie zawodowe lub podstawowe. Na podstawie tych danych statystycznych rysuje nam się obraz długotrwałego bezrobocia osób o niskich kwalifikacjach zawodowych ze znaczną przewagą bezrobocia osób zamieszkujących na wsi. Niewielką grupę stanowią osoby powyżej 50 roku życia, także większość osób do 25 roku życia daje sobie radę na rynku pracy. Jest to szczególnie trudny rodzaj bezrobocia, ze względu na długotrwałość zjawiska i brak kwalifikacji osób bezrobotnych. Ze względu na bliskość aglomeracji warszawskiej osoby, które utraciły pracę, mają duże szanse na znalezienie nowego zatrudnienie w dość krótkim czasie. Osoby, którym to się nie uda, mogą przejść w stan długotrwałego bezrobocia, co zmniejsza szansę znalezienia nowej pracy, także ze względu na zmiany w psychice bezrobotnych.

Ze względu na lokalną specyfikę bezrobocia, należałoby dążyć do wdrożenia długofalowych programów - które można sfinansować z Europejskiego Funduszu Społecznego - związanych z reintegracją społeczną oraz zapobieganiem wykluczeniu społecznemu. Dodatkowym atutem jest to, iż w Błoniu ma siedzibę Powiatowy Urząd Pracy, który na zasadzie partnerstwa wraz lokalnymi organizacjami i samorządem mógłby podjąć się takiego zadania. Inną kwestią jest przekwalifikowanie bezrobotnych w kierunku gwarantującym znalezienie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, np. w związku z

rozwijającym się kompleksem magazynowym, pożądanym zawodem mógłby być operator wózków widłowych.

Szansą na zmniejszenie poziomu bezrobocia w skali lokalnej są potencjalne nowe inwestycje – zachęty inwestycyjne stosowane przez samorząd mogłyby przewidywać ulgi w zamian za gwarancję zatrudnienia dla lokalnych bezrobotnych.

2.3.4 Przestępczość

Kwestia bezpieczeństwa mieszkańców ma bardzo duże znaczenie dla pomyślnego przebiegu procesu rewitalizacji. Obszary nasilonej przestępczości są przez mieszkańców odbierane negatywnie, ponadto wpływają też na ogólną atrakcyjność miejscowości. Najczęściej notowane na terenie miasta Błonie przestępstwa to kradzież mienia, kradzież samochodu, kradzież z włamaniem. Ponadto występują uciążliwe dla mieszkańców przestępstwa z użyciem przemocy (pobicia, rozbój).

Zgodnie z opinią Komisariatu Policji w Błoniu na dzień 7 lipca 2006 r. następujące miejsca uznane zostały za szczególnie niebezpieczne:

1. Okolice dworca PKP/PKS w Błoniu – notuje się tu przestępstwa o charakterze rozbójniczym
2. Ulica Harcerska w Błoniu – awantury wszczynane przez nietrzeźwych, kradzieże z włamaniem do pojazdów, kradzieże mienia
3. Park Miejski – przestępstwa o charakterze rozbójniczym, awantury wszczynane przez nietrzeźwych sprawców, miejsce spotkań osób spożywających alkohol i zażywających narkotyki
4. Ulica Warszawska w Błoniu - miejsce spotkań osób spożywających alkohol, awantury wszczynane przez nietrzeźwych sprawców
5. Targowisko miejskie przy ul. Targowej w Błoniu – kradzieże mienia, kradzieże z włamaniem do zaparkowanych pojazdów
6. Cmentarz miejski u zbiegu ulic Towarowa/Bieniewicka w Błoniu – kradzieże i dewastacja mienia, kradzieże z włamaniem do pojazdów, przestępstwa o charakterze rozbójniczym
7. Okolice sklepu Marc Pol przy ul. Wyszyńskiego / Traugutta – notuje się tam kradzieże z włamaniem do pojazdów, awantury wszczynane przez nietrzeźwych sprawców.

Jako główne przyczyny przestępczości podaje się: anonimowość sprawców spoza terenu miasta, nietrzeźwość powodująca zachowania patologiczne, niezagospodarowanie czasu wolnego młodzieży i związane z tym problemy z alkoholem i narkotykami.

Statystyki dotyczące przestępstw zamieszczone poniżej potwierdzają te dane i pozwalają na określenie ich skali.

Tabela 18. Przestępczość na terenie miasta Błonie, 2004 r.

Lp.	Rodzaj czynności	Ilość	Uwagi
1	Zatrzymano osób	181	Łączna liczba osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa (bez osób nieletnich)
2	Zatrzymano osób do wytrzeźwienia	68	Osoby wywiezione do Izby Wytrzeźwień w Warszawie
3	Przeprowadzono interwencji	1576	Łączna liczba interwencji własnych Policji jak i zgłoszonych, zarówno w miejscach publicznych jak i prywatnych
4	Zatrzymano osób poszukiwanych	40	Łączna liczba osób zatrzymanych przez policjantów Komisariatu Policji w Błoniu, poszukiwanych zarówno przez Komisariat Policji w Błoniu jak i inne jednostki

Źródło: Komisariat Policji w Błoniu za: www.blonie.pl

Jeżeli chodzi o wykrywalność przestępstw, to jest ona najniższa w kategorii: kradzież cudzej rzeczy – 18,9 %. Tylko ok. połowy sprawców udaje się wykryć w kategorii rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze. Owe współczynniki nie odbiegają jednak generalnie od odpowiednich danych dla Powiatu Pruszkowskiego i Nowodworskiego.

Samo przesunięcie funkcjonariuszy policji w rejony zagrożone, czy też zainstalowanie na tych terenach monitoringu tylko częściowo wpłynie na spadek przestępczości. Głównym powodem są, bowiem społeczne źródła przestępczości. Biorąc pod uwagę, że na liście miejsc niebezpiecznych znalazły się również tereny wskazane przez OPS jako zamieszkałe w dużej mierze przez osoby uprawnione do pobierania świadczeń ze względu na różnego rodzaju problemy (ul. Harcerska, Warszawska, 11 listopada), niezbędna staje się kontynuacja już podjętych działań (działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Błońskiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego Klub Wzajemnej Pomocy "KRES") w kierunku:

- Pomocy osobom uzależnionym od alkoholu z wyjścia z nałogu
- Pomocy rodzinom osób uzależnionych, szczególnie dzieciom, poprzez organizowanie im czasu wolnego spędzanego poza domem w celu zapewnienia im szans na rozwój osobisty (świetlice i biblioteki jako spokojne miejsce do nauki)
- Pomocy osobom długotrwale bezrobotnym w powrocie na rynek pracy.

Mimo to, działania prewencyjne są również potrzebne, chociażby ze względu na dużą mobilność osób przebywających na terenie miasta. Część przestępstw jest popełniana przez osoby spoza Błonia i wdrożenie monitoringu wizyjnego pomogłoby uchronić mieszkańców przed anonimowością sprawców.

2.3.5 Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie miasta, wg danych Biuletynu Informacji Publicznej oraz portalu NGO.pl działa około 26 organizacji pozarządowych (w tabeli poniżej wymieniono organizacje zarejestrowane w Urzędzie Miasta i Gminy Błonie, pominięto większość organizacji których obszar działania dotyczy w niewielkim stopniu mieszkańców miasta). Najliczniej reprezentowane są dwie kategorie: organizacje działające na rzecz sportu oraz na rzecz rozwoju lokalnego. Ponadto reprezentowane są organizacje zajmujące się pomocą osobom niewidomym, diabetykom oraz uzależnionym od alkoholu. Wszystkie organizacje zarejestrowane w Banku Danych o Organizacjach Pozarządowych (prowadzonym przez Urząd Miasta i Gminy) mogą występować o pomoc finansową do urzędu (min. dofinansowanie wkładu własnego do projektów UE). Wśród organizacji zwraca uwagę brak organizacji reprezentującej lokalnych przedsiębiorców oraz pełniących funkcję bezpłatnego pośrednictwa pracy dla osób wykluczonych społecznie. W przypadku niepełnosprawności, reprezentowane są interesy tylko części osób niepełnosprawnych. Skala i nasilenie problemów, a także ich charakter wskazują na brak zainteresowania problemami miasta wśród części mieszkańców. Niezbędne wydają się działania pobudzające aktywność już istniejących organizacji pozarządowych, a także zwiększenie ilości imprez stwarzających okazję do integracji społecznej mieszkańców. Budowa Skate Parku da potencjalną możliwość do organizacji spektakularnych zawodów sportowych. Dodatkowo, np. instalacja na terenie parku miejskiego innej infrastruktury sportowej (np. ścianki wspinaczkowej) podniosłaby zainteresowanie tą częścią miasta. Warto pomyśleć również o rozbudowanej ofercie koncertowej (zarówno muzyka klasyczna, jak i koncerty muzyki popularnej). Zapewnienie

atrakcyjnej oprawy wizualnej koncertów, a także właściwego zaplecza gastronomicznego i infrastrukturalnego (ławki, stoliki, toalety), podniosłoby atrakcyjność imprez. Inne pomysły to chociażby: plenerowe, weekendowe wystawy dzieł malarskich, pokazy walk adeptów wschodnich sztuk walki czy występy bractw rycerskich. Samofinansowanie imprez można zapewnić poprzez udział partnerów prywatnych, oferujących w ramach imprezy swoje usługi (np. kulinarne czy sprzedaż napojów).

Tabela 19. Organizacje pozarządowe na terenie miasta Błonie

Lp.	Nazwa organizacji
1	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło nr 17 w Błoniu
2	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Błońskiej
3	Stowarzyszenie „Młodzi dla Błonia”
4	Polski Związek Niewidomych Okręg Mazowiecki Zarząd Koła Warszawa Zachód
5	Polski Związek Wędkarski
6	Fundacja Uczniowie Marka Kotańskiego (Nikt Nie Jest Sam)
7	Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Księży Orionistów im. ks. Arcybiskupa Bronisława Dąbrowskiego
8	Poradnia Rodzinna przy parafii Św. Trójcy
9	Stowarzyszenie „Nasze Błonie”
10	Stowarzyszenie „Dobra Strona Miasta”
11	Stowarzyszenie „Błonie – Nasz Bezpieczny Dom”
12	Stowarzyszenie „Błonie Dziś i Jutro”
13	Światowy Związek Żołnierzy AK
14	Związek Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych
15	Świetlica Terapeutyczna „O Uśmiech Dziecka” przy Szkole Podstawowej nr 2
16	Stowarzyszenie „Drogi Błonia”
17	Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych
18	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Pruszkowie Koło nr 7 w Błoniu
19	Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto i Gmina Błonie”
20	Stowarzyszenie Klub Honorowych Dawców Krwi „Strażak” w Błoniu
21	Błońskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe Klub Wzajemnej Pomocy "KRES"
22	CARITAS Archidiecezji Warszawskiej
23	Ochotnicza Straż Pożarna w Błoniu
24	Ludowy Klub Sportowy „Olymp” w Błoniu
25	Parafialny Klub Turystyczno - Sportowy "Atlas"
26	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw na Rzecz Ludzi Niepełnosprawnych i Niezaradnych

	Życiowo „Przyłącz Się Do Nas”

Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Błonie oraz portal NGO.PL

2.3.6 Identyfikacja problemów

Mimo ogólnie pozytywnego obrazu sytuacji społecznej na terenie miasta (niskie bezrobocie, stosunkowo wysokie średnie dochody ludności, dobrze wykształcona ludność) na terenia miasta występuje szereg poważnych problemów o charakterze społecznym:

- Uciążliwa przestępczość, w tym z użyciem przemocy, wandalizm
- Ubóstwo osób długotrwale bezrobotnych, niezaradnych życiowo i uzależnionych od alkoholu
- Alkoholizm i narkomania
- Brak pozytywnej, skierowanej do młodzieży alternatywy dla zachowań patologicznych
- Niski poziom integracji społecznej mieszkańców, traktowanie miasta jako „sypialni”
- Niezagospodarowany potencjał ludzi niepełnosprawnych, powody: bezrobocie, bariery architektoniczne
- Słabość lokalnych organizacji pozarządowych
- Spadek liczby urodzeń przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku emerytalnym

Skuteczne wdrożenie programu rewitalizacji dla miasta Błonie daje szansę na ograniczenie zarówno skali, jak i dotkliwości skutków ww. problemów społecznych, poprzez ożywienie gospodarcze, odnowę infrastruktury i zmianę wizerunku obszarów koncentracji patologii.